Naturstyrelsen
Søborg Sø

Oplæg 9. maj 2017

Vicedirektør Signe Nepper Larsen
Skovrider Jens Bjerregaard Christensen
Projektleder Ida Dahl-Nielsen

Miljø- og Fødevareministeri
Naturstyrelsen

Oplæg:

1. Naturstyrelsen – hvem er vi
2. Naturstyrelsen Nordsjælland
3. **Søborg Sø** – status for hvor er vi nu med projektet

   Ny sø, tiltag, fremtidig drift, lodsejerinteresse, økonomi, myndighedsbehandling, tidsplan, organisering

4. Spørgsmål og dialog

Rørhøg

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Velkommen til landets største naturforvalter
Naturstyrelsen kort fortalt

- Naturstyrelsen
- 9. maj 2017

Naturstyrelsens hovedsæde
Randbøl

19 decentrale enheder

Direktør Peter Ilsøe

Vicedirektør
Signe Nepper Larsen

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Naturstyrelsen blev til 2 styrelser:

Naturstyrelsen

Miljøstyrelsen

- Arealdrift
- Naturprojekter
- Friluftsliv til borgere
- Jagt

- Naturbeskyttelse
- Naturforvaltning
- Vandforsyning
- Vandplanlægning
- Overvågning
- Grundvandskortlægning

I Gribskov på ”Ostrupgård”
er der nu
2 decentrale enheder

Naturstyrelsen Nordsjælland

- Arealforvaltningen på ca. 23.000 ha.
- Myndighedsopgaver omkring jagt
- Frø & Genetik
- 52 medarbejdere + elever

Naturstyrelsen Nordsjælland

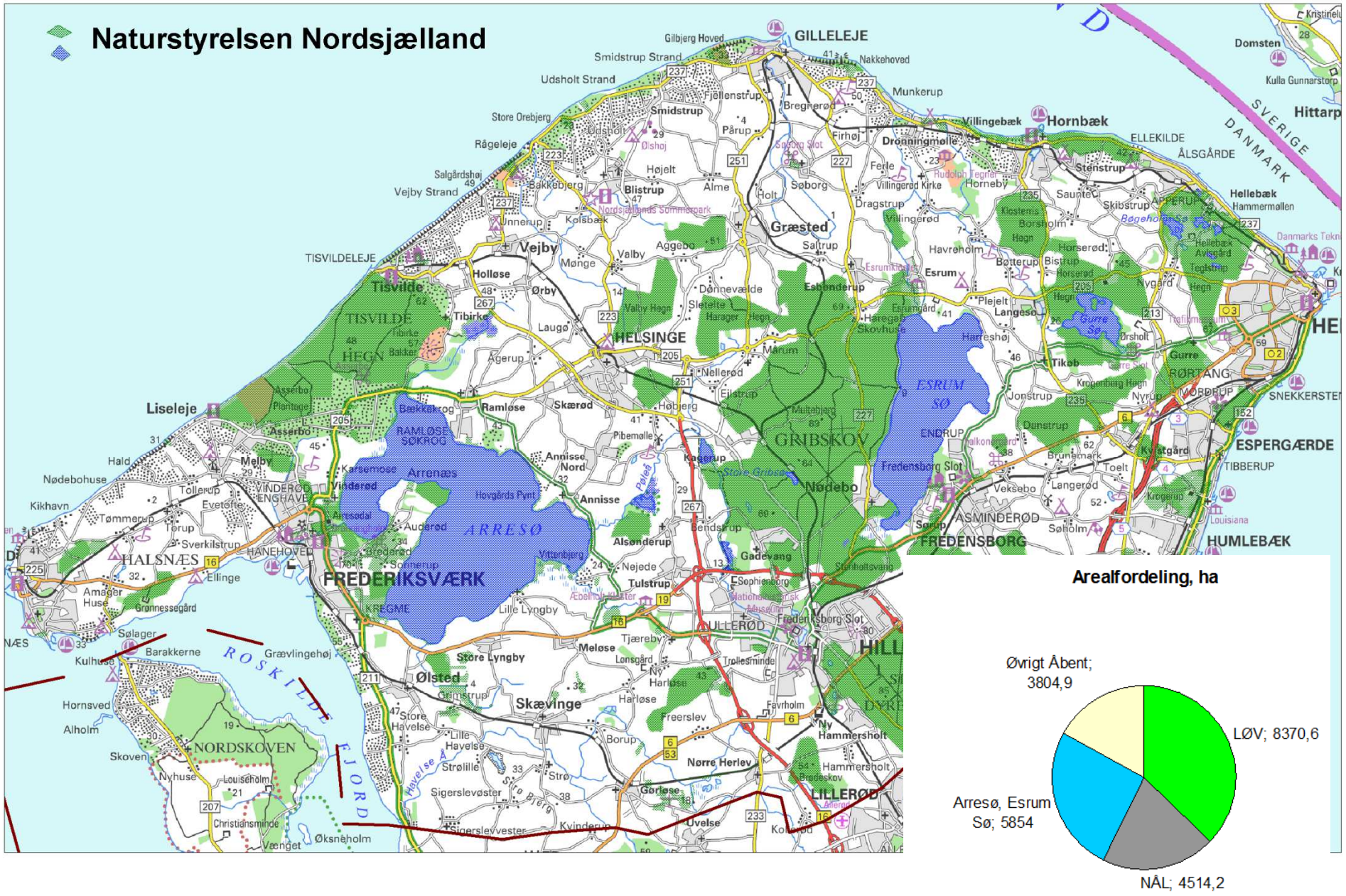

Søborg Sø

Regeringsgrundlag november 2016:

- *”Søborg Sø, som tidligere var Nordsjællands fjerde største sø, blev tørlagt i 1870’erne. Det er regeringens ambition på frivillig basis at søge at genoprette søen.”*

Naturstyrelsen får opgaven januar 2017 af Miljø- og Fødevareministeriet

Historik

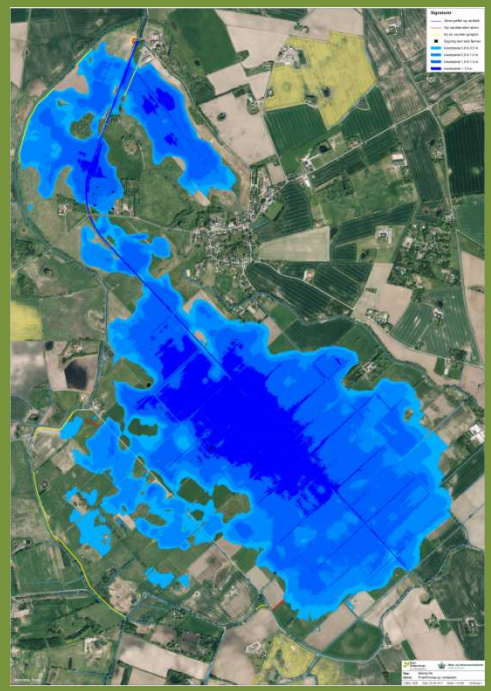

Oprindelig sø

Afvanding til landbrugsjord
Jorden sætter sig med tiden

Genskabelse af en sø?

1800

1945

2017

Tidslinie

Søborg Sø

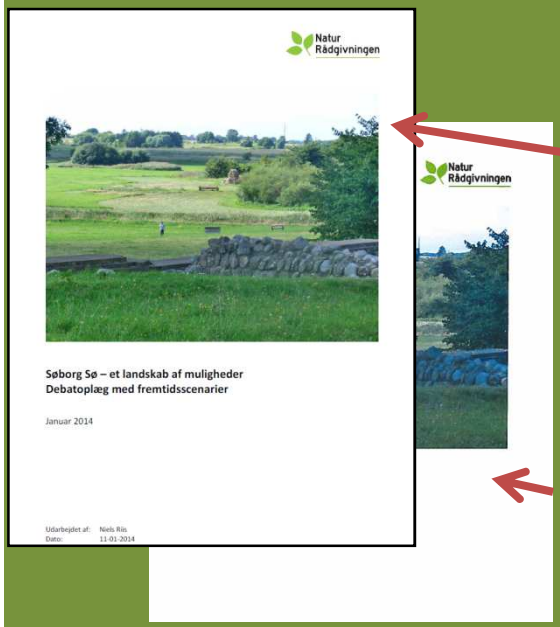

”Søborg Sø – et landskab af muligheder. Debatoplæg med fremtidsscenarier”.
Januar 2014.
Rapport udarbejdet af NaturRådgivningen. Niels Riis
Finansieret af Aage V. Jensen fonde.
3 scenarier: det ene scenarie er et projektforslag for en ny Søborg Sø

Projektresume.
December 2016

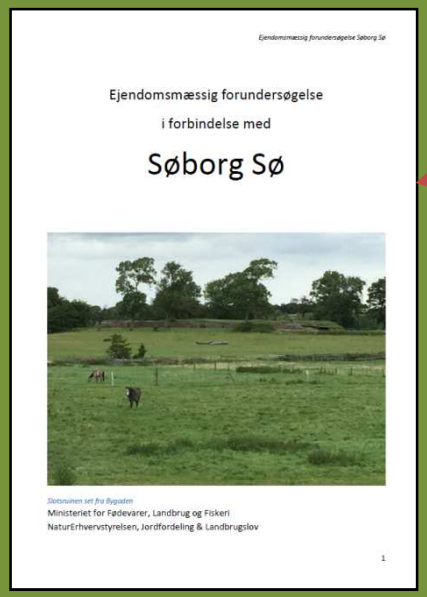

”Ejendomsmæssig forundersøgelse i forbindelse med Søborg Sø”.
November 2016.
Udført af NaturErhvervstyrelsen. Carsten Andersen
Finansieret af Aage V. Jensen fonde.

”Søborg Sø – et landskab af muligheder”.
Dokument udgivet af Gribskov Kommune i april 2015. Kommunen står bag et projekt

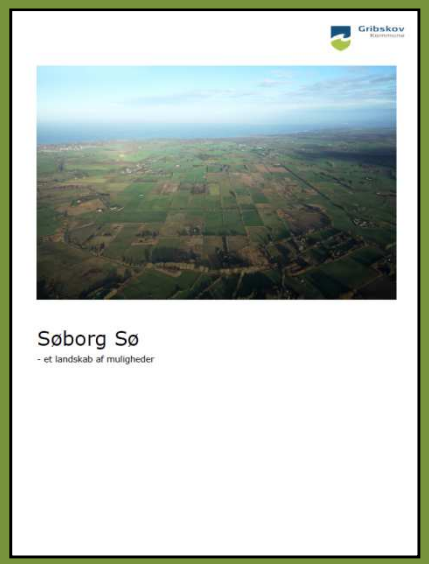

2013 maj. Generalforsamling i pumpelaget
besluttede at få undersøgt omfang og konsekvenser for 3 forskellige scenarier:

- Nuværende afvanding uændret
- Ny forbedret hovedafvanding
- Pumpestation nedlægges og der genskabes en sø

2014 januar. Projektforslag fremlægges.
Generel positiv stemning omkring scenariet med genskabelse af en sø

2016 november. Ejendomsmæssig forundersøgelse forelagt lodsejere. Generel positiv stemning

Status idag

Pumpelag:

- 63 lodsejere
- 590 ha i pumpelaget
  heraf ejer pumpelaget
  ca. 50 ha

Arealanvendelse 2016

Inden for pumpelaget:

Afgrøde	Areal
Korn og lign.	139 ha
Græs i omdrift	217 ha
Permanent græs	95 ha
Brak	39 ha
I alt	490 ha

Tabel 1. Arealanvendelse ifølge Fællesskema 2016

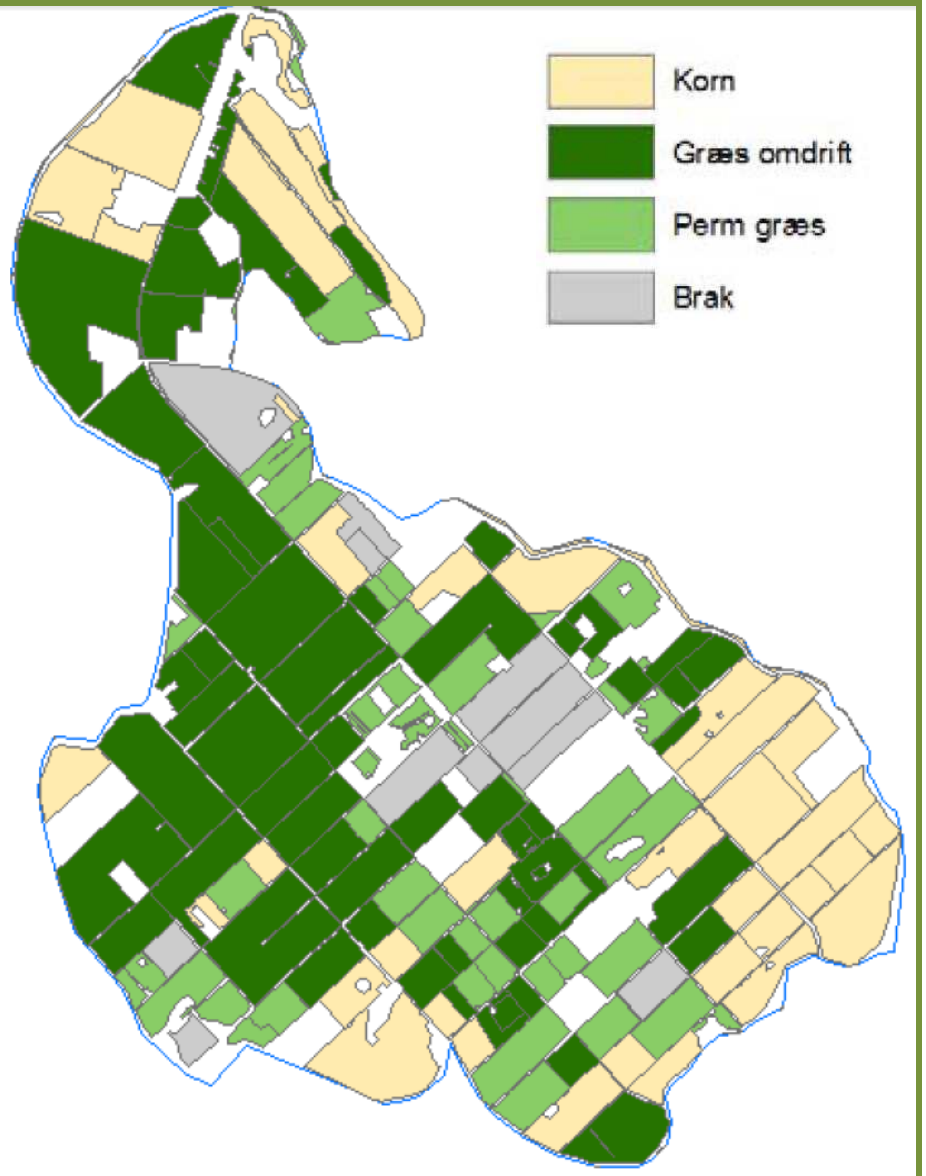

Figur 1. Arealanvendelse ifølge Fællesskema 2016

Søborg Sø - naturgenopretning

Vision:

- At bevare, styrke og udvikle naturen og dens mangfoldighed,
- At fremme et mangfoldigt fugleliv
- At bevare kulturhistoriske værdier på Søborg Sø
- At skabe et oplevelses- og aktivitetslandskab.

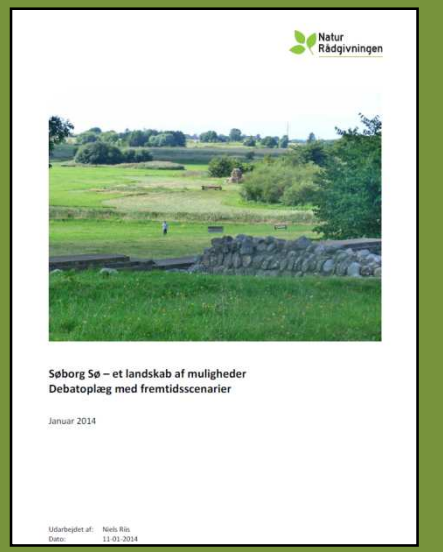
Natur Rådgivningen

Søborg Sø – et landskab af muligheder
Debatoplæg med fremtidsscenarier

Januar 2014

Udarbejdet af: Niels Riis
Dato: 11-01-2014

Den fremtidige sø

Signaturer

- Åbne grøfter og vandløb
- Nyt vandløb eller rørbro
- Ny sti, vej eller gangbro
- Bygning som skal fjernes
- Vanddybde 0,0 til 0,5 m
- Vanddybde 0,5 til 1,0 m
- Vanddybde 1,0 til 1,5 m
- Vanddybde 1,5 m

Kote 1,0 m DVR90. Søareal **337 ha**
Der vil hen over året være vandstandssvingning på 0,6 m

Søens gennemsnitlige dybde ca. 1 m
Største dybde 2 m
Vandvolumen: 3,3 mio. m3

Opland 17,4 km2 – 23,4 km2 afhængig af Lopholm renden

Opholdstid 7,3 – 9,8 måneder

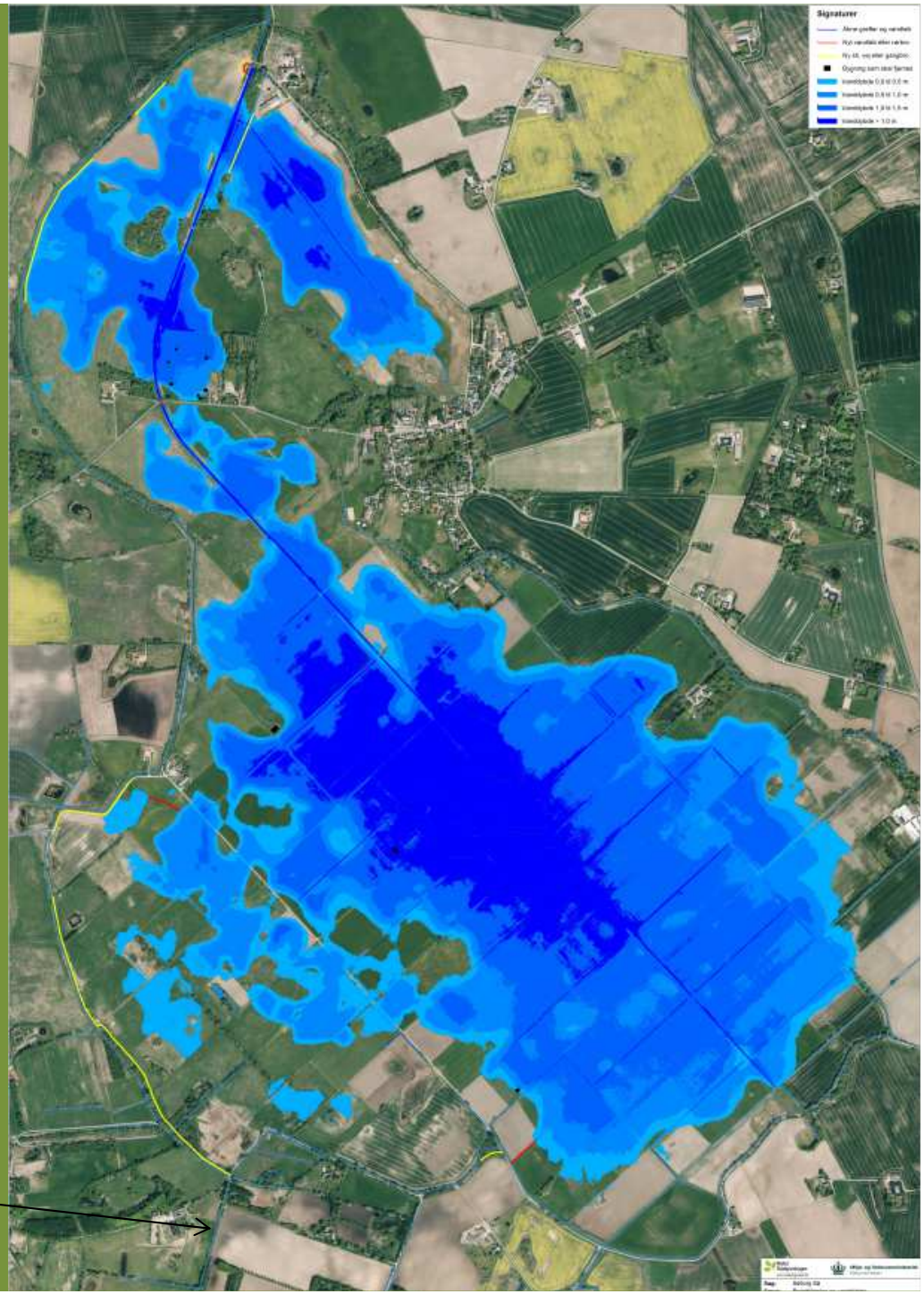

Tiltag

Pumpen slukkes
Pumpestation bevares som kulturhistorisk mindesmærke

Tiltag

Nyt udløb fra søen

Stryg etableres vest om pumpestationen

65 m og 30 cm fald

Tiltag

Cykelrute 33
Ridesti

Evt hævning af eksisterende trace eller forlægning af trace??

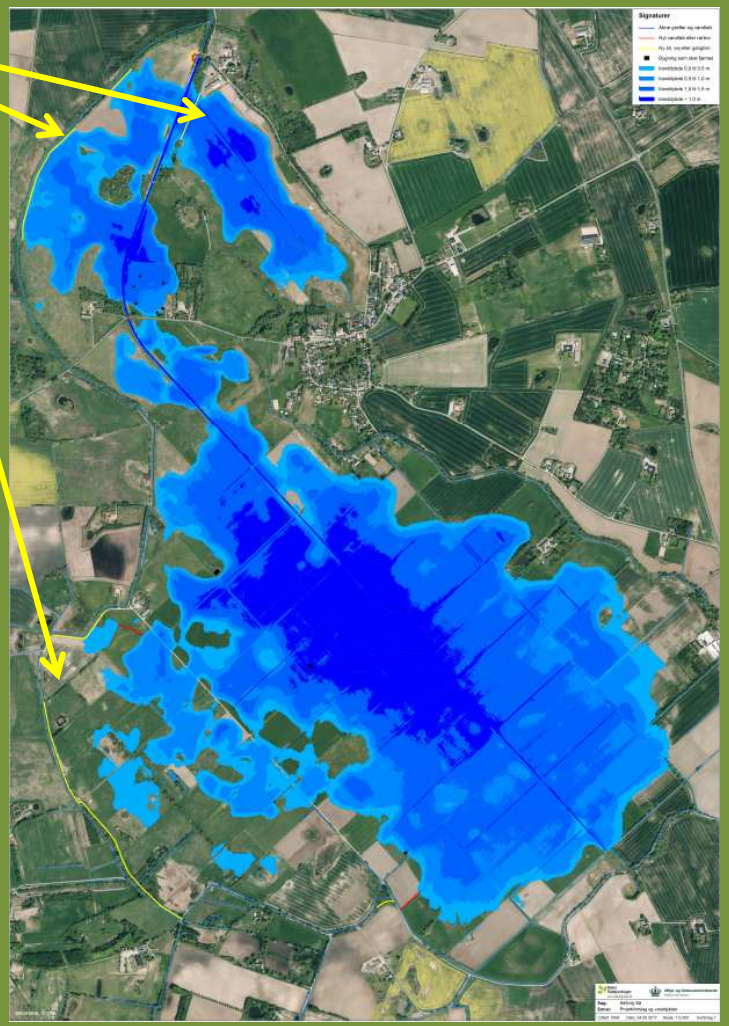

Tiltag

Træer/buske i området fjernes
hvor det skønnes hensigtsmæssigt??

Tiltag

Mindre **bygninger** ved ejendommen Bygaden 58
samt 3 marklader/stalde fjernes,
da de ligger lavt i terrænet

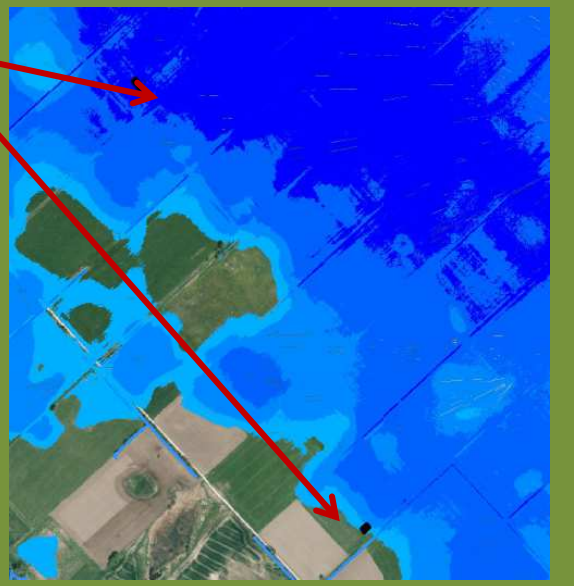

Tiltag

Hovedkanalens løb under
Holtvej/Bygaden hæves
med et nyt 16 m langt rør under vejen
Vejdæmning erosionssikres

Påvirkning landarealer

472 ha vil få konsekvenser af søen

Fremtidigt vandspejl 1 m under jordoverfladen – forringet afvanding

Signaturer	Drændybder
< 0,0 m	Vandmættet
0,0 - 0,25 m	Sump
0,25 - 0,50 m	Våd eng
0,50 - 0,75 m	Fugtig eng
0,75 - 1,00 m	Tør eng
Åbne grøfter og vandløb	
Matrikelskel	

337 ha

367 ha

32 ha

34 ha

33 ha

135 ha

118 ha inden for pumpelaget påvirkes ikke

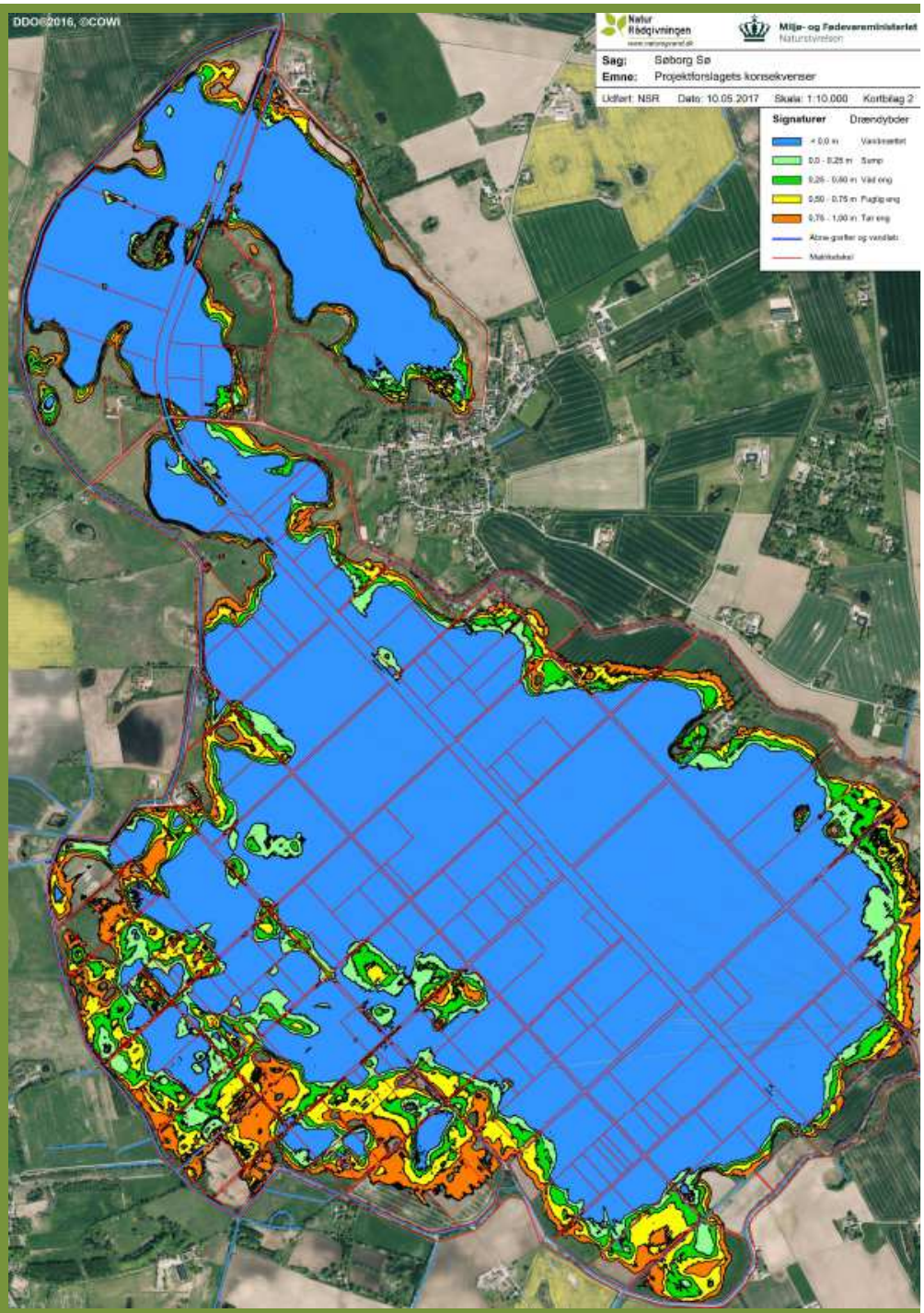

Ny Søborg Sø

Projektforslag:

- Påvirket areal: 472 ha
- Sø: 337 ha
  vandspejl i kote 1,00 m DVR
- Eng/sump : 125 ha
  afvandingsdybde i 1 m

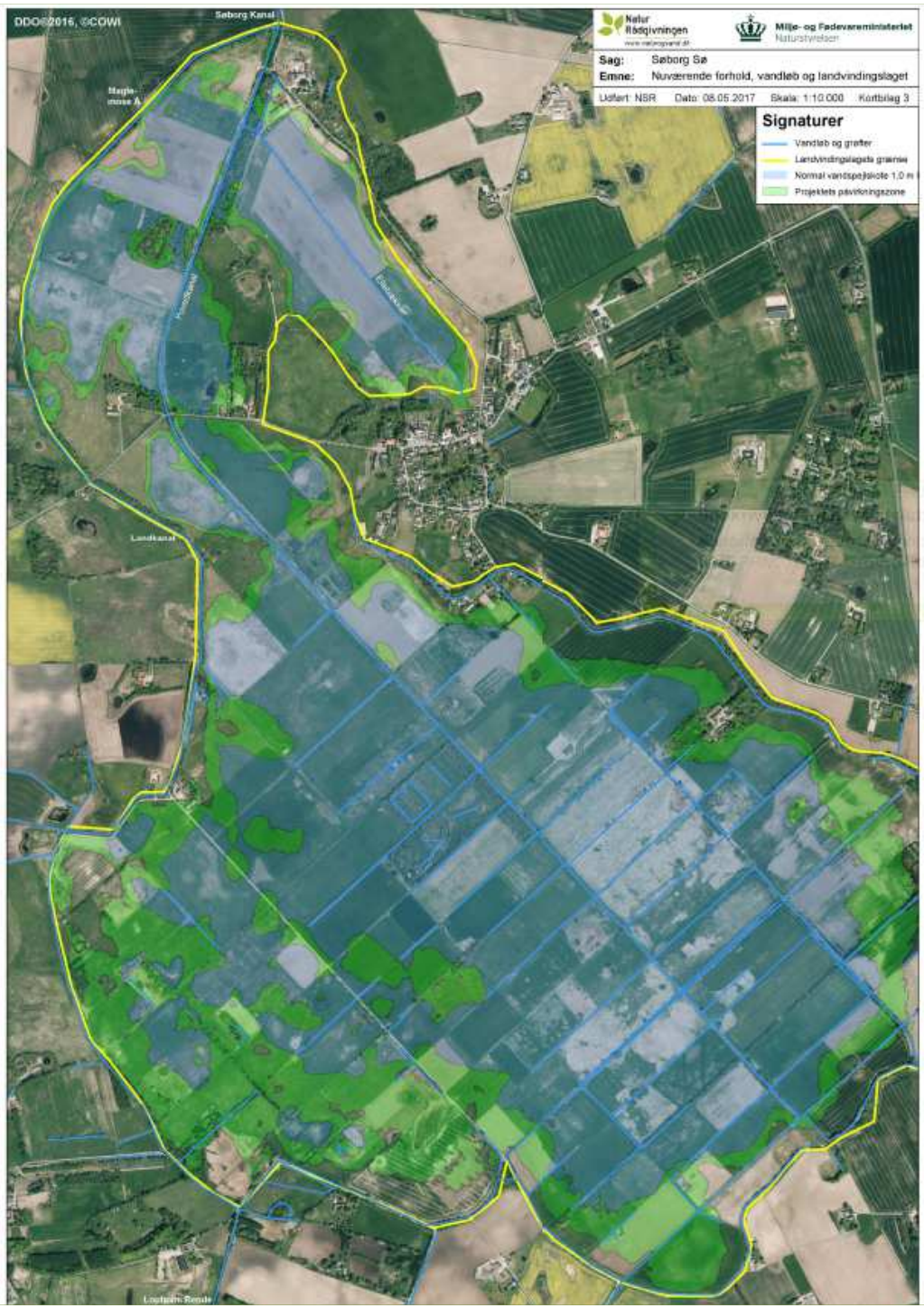

Søborg Slotsruin

Søborg Slot opført i 1100 tallet på en holm
– et kongeslot.
Købstaden Søborg opstod i forbindelse med slottet.
Søborg Slot blev ødelagt under Grevens Fejde i 1543

Statens arealer ved Søborg Slotsruin
og Mellemholmen med Kongshaven
I alt 10,1 ha

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Fremtidig drift og pleje

Afhænger til en vis udstrækning af den nye ejer!!

Deklaration på arealerne om:

- Tåle mere vand
- Ingen gødning, sprøjtning, pløjning, intensiv dyrkning

Driftsloven

- Rydningspligt: Arealerne skal holdes lysåbne hvis muligt

Intet krav om afgræsning

Jagtforhold er uafklarede pt.

Lodsejernes holdning

Oversigt over lodsejernes generelle holdning til projektet.

Holdning	Antal	Areal
Positiv	52	489
Afventende	7	32
Negativ	4	18

Ejendomsmæssig forundersøgelse

For det enkelte areal skal lodsejeren tage stilling til:

1. **Sælge arealet + evt køb af erstatningsjord**
2. Beholde arealet og få en engangserstatning

Jordfordeling
oplagt ved store naturprojekter

- Jordfordeling er et unikt redskab, der skal hjælpe til med at tilgodese lodsejernes ønsker om erstatningsjord for den, jord, der bliver berørt af projektet
- Den eneste måde at håndtere mange samtidige jordhandler på ét dokument.
- Det sker ved frivillig aftale
- Det er billigt for lodsejerne
- Det tager typisk 1 år

Vurderingsforretning

Lodsejerudvalget, en vurderingssagkyndig og en planteavlskonsulent takstsætter alle arealer indenfor området og mulige erstatningsarealer.

Efter takstfastsættelsen værdisættes den bedste mark (takst 100), og de øvrige arealer værdisættes efter fastsat takst.

Finansiering – endnu ikke på plads!!

Foreslås indarbejdet i Finanslovsforslag 2018. Vedtages i efteråret

Værditab af jord i Søborg Sø, 505 ha	53,4	mio. kr
Procestab ved jordhandler	10,0	mio. kr
Erstatninger for bygninger, inkl nedrivning	10,0	mio. kr
Jordfordeling, landinspektør	4,0	mio. kr
Anlægsarbejder	9,4	mio. kr
Rådgivning, museale undersøgelser, VVM, detailprojekt, projektledelse mm.	6,0	mio. kr
I alt	92,8	mio. kr

Myndighedsbehandling §§

- **V**urdering af **V**irkninger på **M**iljøet
  VVM screening eventuel fuld VVM

  Afgøres af Miljøstyrelsen. Høring
  Kan nemt tage op mod et år

  Kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet
  Kan rykke på tidsplanen

- Andre tilladelser:

  Vandløbslov. Nedlæggelse af pumpelag

  Naturbeskyttelseslov. §3 natur

  Planloven. Landzonetilladelse til parkeringsplads mm

  Museumslov

  Vejloven. Gravetilladelse

  Byggeloven. Fugletårn

Tidsplan - foreløbig

- Vedtagelse af Finanslov. Bevilling fra primo 2018
- Myndighedsbehandling VVM screening og eventuel fuld VVM med høring mm 2017 – 19
- Jordfordeling 2018 med kendelse primo 2019.
  evt. flere jordfordelinger i 2019, 2020
- Detailprojektering 2019, 2020
- Anlæg 202?

Organisering

Styregruppe
Naturstyrelsen.
Jens Bjerregaard Christensen

Gribskov Kommune.
Inger Fogh

Rep. lodsejere/pumpelaget.
Kaare Larsen

Projektgruppe
Naturstyrelsen.
Ida Dahl-Nielsen m. fl.

Gribskov Kommune.
Hans Lassen Lise Vølund

Eksterne eksperter
Landbrugs- og Fiskeristyrelsen
Carsten Andersen

Naturrådgivningen
Niels Riis

Andre konsulenter og fagfolk
nn

Følgegruppe
– nedsættes senere
Lodsejerrepræsentanter

Lokalråd Søborg/Søborg Borgerforening

Diverse organisationer: DN, DOF, Jægere, Landbruget, Friluftsrådet mm.

Dialog

- Møde med pumpelagsformand og kommunen
- Besigtigelsestur med bestyrelsen for pumpelaget, kommunen og Niels Riis
- Formøde inden generalforsamlingen
- GENERALFORSAMLING
- ….
- …
- .

Information og kontakt

Vi sender mails ud efter dette møde og næste gang når vi ved noget nyt – forventeligt næste gang i september!!

I er altid velkomne til at ringe eller skrive!!

Fiskeørne på rede i Gribskov

Naturstyrelsen Nordsjælland,
”Ostrupgård”
Gillelejevej 2B
Græsted

Ida Dahl-Nielsen, iddni@nst.dk
72543184

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen